

Statens institutionsstyrelse
Box 16363
103 26 STOCKHOLM

Datum 2006-05-18
Dnr 32-2005-0665

Rapportering från granskning avseende 2005

Rikskontrollen har som ett led i den årliga revisionen av Statens institutionsstyrelse (SiS) bl.a. granskat hur SiS huvudkontor styr, följer upp och kontrollerar institutionerna avseende den ekonomiska verksamheten.

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Rikskontrollen vill fästa styrelsens uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Rikskontrollen önskar information senast 2006-08-24 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Intern styrning, uppföljning och kontroll avseende den ekonomiska verksamheten

SiS uppgift enligt instruktionen (förordning (1996:610) med instruktion för Statens institutionsstyrelse) är att vara en central förvaltningsmyndighet för sådana hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (särskilda ungdomshem) samt 22 och 23 §§ lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM-hem).

Enligt instruktionen (2 §) ska SiS särskilt svara för

1. planering, ledning och drift av samt tillsyn över de särskilda ungdomshemmen och LVM-hemmen,
2. anvisning av platser till hemmen,
3. ekonomisk styrning, resultatuppföljning och kontroll,
4. metodutveckling, forskning och utvecklingsarbete.

De hem som ingår i SiS är spridda över landet. Det är i dessa hem/institutioner som vård och behandling bedrivs. Enligt arbetsordningen svarar varje institution för frågor som rör verksamheten vid institutionen. Det innebär bl.a. planering, ledning, drift, uppföljning och utveckling av verksamheten inom fastställda budgetramar och enligt direktiv samt ekonomisk redovisning och bokföring avseende verksamheten vid

institutionen. I Stockholm finns ett huvudkontor med en administrativ avdelning som enligt arbetsordningen bl.a. svarar för frågor rörande administrativ utveckling samt fortlöpande ekonomisk uppföljning av verksamheten vid institutionerna och huvudkontoret. Dessutom ansvarar administrativa avdelningen för ekonomisk redovisning och bokföring avseende institutioner och huvudkontor. Den interna arbetsordningen innebär att delegationen till institutionerna är mycket omfattande och långtgående. Enligt Riksrevisionens bedömning är det dock så att huvudkontoret enligt instruktionen har ansvar för att genomföra uppföljning och kontroll av institutionernas verksamhet, avseende både vård och administration och ekonomi.

Den styrning av den ekonomiska verksamheten som genomförs av huvudkontoret sker genom verksamhetsplan och budgetramar samt centrala regler och anvisningar. Idag genomförs inte någon systematisk uppföljning och kontroll av hur regler som styr den ekonomiska verksamheten efterlevs, t.ex. i form av besök på institutionerna. Med regler avses både lagar och förordningar samt internt upprättade regler. Det har i Riksrevisionens granskning iakttagits att regelöverträdelser förekommit.

Den typ av verksamhet som bedrivs inom SiS institutioner innebär aktiviteter och kostnader av sådan karaktär att de skulle kunna utgöra personliga levnadskostnader. Detta innebär att behovet av en god intern uppföljning och kontroll är högt.

Ett viktigt syfte med uppföljning och kontroll är att tillse att lagar och regler efterföljs. Uppföljning och kontroll kan t.ex. innebära att man på huvudkontoret genomför analytiska uppföljningar av resultaträkningens konton för att fånga upp t.ex. orimligheter, felaktigheter eller otillåtna händelser. Dessa iakttagelser bör på lämpligt sätt kontrolleras och ifrågasättas och vid behov kompletteras med besök på institutionerna. Ett viktigt syfte med en sådan uppföljning och kontroll är att förebygga riskerna för regelöverträdelser.

Enligt Riksrevisionen är uppföljningen och kontrollen av den ekonomiska verksamheten inom myndigheten inte tillräcklig så som den i dag är utformad.

Rekommendation:

Riksrevisionen anser att uppföljning och kontroll avseende den ekonomiska verksamheten inom myndigheten bör stärkas på central nivå för att bättre uppfylla intentionerna i instruktionens 2 § och för att förbättra kontrollmiljön inom myndigheten.

Riksrevisionen rekommenderar därför SiS styrelse att låta göra en riskanalys avseende riskerna i den interna kontrollmiljön och fastställa vilken risknivå man bedömer som acceptabel. Den risknivå som styrelsen anser acceptabel ska vara rimlig i förhållande till kraven i instruktionen. Den beslutade risknivån ska sedan ligga till grund för vilken uppföljning och kontroll som bör finnas inom myndigheten.

Revisionsdirektör Anita Nilsson har beslutat i detta ärende.

Revisionsdirektör Johan van Eijsbergen har varit föredragande.

Anita Nilsson

Johan van Eijsbergen

Kopia för kännedom:

Socialdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen